

IV Semester B.C.A./B.H.M. Examination, May/June 2018
(F+R) (CBCS) (2015-16 and Onwards)
LANGUAGE SANSKRIT (Paper – IV)
Charudattam and Scientific Language

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

Instructions : Answer in **Sanskrit, Kannada or English.**

I. समीचीनम् उत्तरं चिनुत ।

(10×1=10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Choose and write the correct answer.

1) 'चारुदत्तम्' नाटकस्य नायकः कः ?

अ) शकारः आ) सूत्रधारः इ) चारुदत्तः ई) भासः

2) चारुदत्तस्य मित्रं कः ?

अ) मैत्रेयः आ) विटः इ) संवाहकः ई) कालिदासः

3) 'चारुदत्त' नाटके कति अङ्काः सन्ति ?

अ) त्रयः आ) चत्वारः इ) पञ्च ई) दश

4) चारुदत्तस्य वासस्थानं किम् ?

अ) पाटलीपुत्रम् आ) उज्जयिनी इ) वारणासी ई) अयोध्या

5) राजश्यालः संस्थानकः कः ?

अ) चारुदत्तः आ) शकारः इ) विदूषकः ई) सूत्रधारः

6) मनस्विनः पुरुषस्य सोच्छ्वासं मरणं किम् ?

अ) ऐश्वर्यम् आ) दारिद्र्यम् इ) अज्ञानम् ई) अनारोग्यम्

7) गणिका का ?

अ) वसन्तसेना आ) रदनिका इ) चतुरिका ई) नटी

8) शकारस्य सहचरः कः ?

अ) चेटः आ) सज्जलकः इ) विदूषकः ई) विटः

9) कस्याः निष्क्रयार्थं सज्जलकः चौर्यं करोति ?

अ) वसन्तसेनायाः आ) मदनिकायाः इ) रदनिकायाः ई) चतुरिकायाः

10) अब्द्रुतपुष्पं सहकारं के उपासते ?

अ) दुर्जनाः आ) मन्दाः इ) मधुकराः ई) विलासिनः

II. भासस्य देशकालकृतीनां विषये लिखत।

(1×10=10)

ಭಾಸನ ದೇಶ-ಕಾಲ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Write about the place, time and works of Bhasa.

ಅಥವಾ/ಅಥವಾ/OR

चारुदत्तनाटकस्य प्रथमाङ्कस्य कथां संगृह्य लिखत।

ಚಾರುದತ್ತ ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮಾಂಕದ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write briefly the story of the first act of चारुदत्तम्।

III. द्वयोः लघुटिप्पण्यौ लिखत ।

(2×5=10)

ಎರಡು ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two** of the following :

1) सूत्रधारः

2) वसन्तसेना

3) शकारः

4) विदूषकः।

IV. द्वयोः श्लोकयोः अनुवादं कृत्वा विवृणुत।

(2×6=12)

ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Translate and explain **any two** Slokas.

1) यासां बर्लिभवंति मद्गृहदेहलीनाम्

हंसैश्च सारसगणैश्च विभक्तपुष्पः।

तास्वेव पूर्वबलिरूढयवाडकुरासु

बीजाञ्जलिः पतति कीटमुखावलीढः॥

2) परिचिततिमिरा मे शीलदोषेण रात्रि -

र्बहुलतिमिरकाला स्तीर्णपूर्वा विघट्टाः।

युवतिजनसमक्षं काममेतन्नवाच्यं

विपणिषु हतशेषा रक्षिणः साक्षिणो मे॥

- 3) अद्वास्य भित्तिषु मया निशि पाटितासु
छेदात् समासु सकृदर्पितकाकलीषु।
काल्यं विषादविमुखः प्रतिवेशवर्गो
दोषांश्च मे वदतु कर्मसु कौशलं च॥
- 4) कः श्रद्धास्यति भूतार्यं सर्वो मां तुलयिष्यति।
शङ्कनीया हि दोषेषु निष्प्रभावा दरिद्रता॥

V. द्वयोः वाक्ययोः ससन्दर्भं विवृणुत।

(2×4=8)

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿರಿ.

Explain with reference to context **any two** of the following :

- 1) न खल्वहं नष्टां श्रियमनुशोयामि ।
- 2) व्याघ्रानुसारचकिता हरिणीव यासि।
- 3) लघुजनस्य सुलभो विस्मयः।
- 4) मधुरमपि बहु खादितमजीर्णं भवति।

VI. a) खगोलशास्त्रं प्रति वराहमिहिरस्य योगदानमधिकृत्य प्रबन्धं लिखत।

(1×10=10)

ಖಗೋಲ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ವರಾಹಮಿಹಿರನ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay about the contribution of Varahamihira to Astronomy.

ಅಥವಾ/ಅಥವಾ/OR

ಚರಕ, ಸುಶ್ರುತ, ವಾಗ್ಭಟಾನ್ ಅಧಿಕೃತ ಪ್ರಬಂಧಂ ಲಿಖತ।

ಚರಕ, ಸುಶ್ರುತ ಮತ್ತು ವಾಗ್ಭಟರನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on Charaka, Sushrutha and Vagbhata.

b) द्वयोः लघुटिप्पण्यौ लिखत।

(2×5=10)

ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two** of the following :

- 1) आर्यभटः
- 2) भास्करः - 2
- 3) ब्रह्मगुप्तः
- 4) महावीराचार्यः